

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Devet deželnih ustanov za sinove kmetijskih gospodarjev.

Ravno sedaj razpisuje veleslavni deželni odbor devet ustanov in sicer za sinove kmetijskih gospodarjev, kateri bi se hoteli na kmetijski šoli na Grmu šolati. Pač, za našo dolžnost smatramo to, da naše gospodarje na ta razpis opozarjamo. Opozarjamo jih pa s priporočitvijo, da s prošnjo, glasečo se tako-le:

Boljši, premožnejši gospodarji, ne zamudite lepe prilike, katera se Vam ponuja v strokovno izobrazbo Vaših, gospodarstvu namenjenih sinov! To mora pač vsak razumen gospodar uviditi, da, ako hočemo naše vinarstvo, naše sadjerejstvo, našo živinorejo, naše poljedelstvo, skratka, ako hočemo naše gospodarstvo v obče povzdigniti, da je treba za to pouka, treba za to šole. Brez pouka, brez šole ostane vse pri starem. Kako naj se rokodelec, obrtnik ali pa kmetovalec novega in naprednega postopanja loti, ako ga na to nihče ne opozori, ako mu to nihče ne pokaže, ako mu je to nepoznato? Dandanašno dobo imenovati se zamore po vsej pravici dobo občnega napredovanja.

Vssk stan napreduje, vsak stan mora napredovati, ker sicer ne-le da zaostaja, marveč on mora še celo sam sebe uničiti. In tako napredovati mora tudi kmetijstvo. Da pa zamore kmetijstvo napredovati, treba je prilike, treba je tako rekoč sredstva, katero kmetovalca opozarja, kaj je v gospodarstvu opustiti, česa in kako se na novo lotiti. Prva najpoglavitejša prilika občnega napredovanja, prvo najvažnejše sredstvo občnemu napredovanju je pa šola. Za kmetovalca naših razmer je to v obče v prvi vrsti ljudska šola, v drugi pa posebno strokovna kmetiška šola. V kmetiški šoli, kakoršna je na Grmu, se uče mladeniči vseh predmetov, katerih se v spodnji realki ali spodnji gimnaziji uče, razun jezikov. V nji uče se pa tudi vseh strogo kmetijskih predmetov, kakor umnega vinarstva, sadjarstva, živinarstva, poljedelstva itd. V šolskem gospodarstvu morajo tudi vsako delo skusiti, vsacega dela se privaditi. Strokovni učitelji te šole šolali so se o svojem času na kmetijskih šolah družih naprednih dežel. Oni poučujejo učence z veseljem in ljubeznijo do stvari. Veselje, ljubezen do težavnega kmetijskega posla skušajo pa tudi svojim učencem v srca vcepiti, da se ga potem z veseljem

PODLISTEK.

Nesreča na morju.

(Konec.)

Drug rešeni potnik pripoveduje o pretresljivih prizorih tako-le:

Možje so se kakor besni borili za prostore v čolnih. Poživinjenci odrinili so slabotne ženske in jih podrli na tla, ali pa tudi kar naravnost v morje. Kdor je bil močnejši, ta se je rešil. Bili so strašni obupajoči trenotki. V enem čolnu je bilo 40 žensk, ali zmešnjava je bila tako splošna med mornarji, da niti eden ni roke stegnil, da bi bili spustili čoln v morje. Ženske, katerim je bila rešitev že tako blizo, so utonile, ko se je ladija pogreznila. Posebno brezobzirno so ravnali Italijani, kakor krvoločne zveri so drli proti čolnom, z noži pa so klali svoje bližnje, kateri so jim bili na poti. Groza in trepet pred gotovo smrtjo je

bil tako strašen, da nobeno človeško bitje ni moglo družega misliti, neko kako bi se rešilo.

Prizor na vodi je bil še strašnejši. Mnogo oseb je plavalo okolo in skušalo se prijati za prenapolnjen čoln ali za kak plav, kjer je bilo že polno ljudi, toda brez usmiljenja so jih odbijali z vesli in drogovi nazaj v morje v gotovo pogubo. Bil je velikanski boj za življenje, brez milosti, močnejši so zmagali slabotne.

Zopet drug potnik je bil priča presunljivega prizora, o katerem takole pripoveduje: „Videl sem zginiti v valovih celo družino, obstoječo iz peterih oseb. Oče bi bil morda rešil sebe in ženo, toda odrašeni otroci so se ga obupno oklenili. Vseh pet se je skupno pogreznilo. Enacih prizorov je bilo mnogoštevilno ali kdo jih je opazoval? Nedvomljivo pa je, da je mnogo mater sklenilo življenje poleg svojih otrok. Vsaj je bilo na ladiji 176 žensk, ali samo ena je ostala pri življenju, rešil jo je njen lastni mož.“

in ljubeznijo sami doma lotijo. Oni opozarjajo učence pri vsaki priliki na napake domačega gospodarstva, seznanjajo jih pa z naprednim umnim postopanjem gospodarjev družih dežel, družih krajev. Tako pripravijo učence do tega, da jim postane kmetijstvo priljubljeno in da komaj čakajo prilike, vse to kar so se v šoli učili, na domačem gospodarstvu izvajati. Ko se lotijo taki učenci doma naprednega gospodarstva, postanejo lep izgled svojim sosedom, postanejo tako rekoč učitelji izvršujočega praktičnega gospodarstva, in napredek se prične širiti. Seveda, z vsakim učencem učitelji kmetijske šole, bodi si na Grmu ali pa kjerkoli, zaželjenega uspeha pa tudi ne dosežejo. Ne dosežejo ga pred vsem s tistimi učenci, kateri so bolj za to v šolo poslani, da se jih stariši ali sorodniki iznebe, katerim naj bi bila kmetijska šola tako rekoč šola spokorjenja. Taki učenci so šoli, so učiteljem le za muko, součencem pa v pohujšanje. Taki učenci po dovršeni šoli stvari bolj škodijo kakor pa koristijo. Zato naj velja danes našim gospodarjem ta-le prošnja: Le tiste sinove, katerim mislite v svojem času gospodarstvo izročiti, tiste pošljite v šolo na Grm, ne pa tiste, katere name ravate od doma odpraviti. Res je dandanes težko sina od gospodarstva za dve leti ravno takrat v kmetijsko šolo poslati, ko postane za delo primeren. Pomisliti pa je, da si pridobi vsaki pravi učenec v kmetijski šoli znanje za vse svoje življenje, tak kapital, da potrošek, kateri nastane za njegovo dvoletno nadomestovanje v domačem gospodarstvu, popolnoma izgine. — Vaši prečastiti duhovščini in drugim našim veleč. gg. učiteljem po deželi, kakor med kmetovalci živečim gospodom velja naj pa prošnja: „Nagovarjajte, agitujte za koristno stvar, za obilno število učencev šole na Grmu!“

Rešeni potniki pravijo, da moštvo ladije v nobenem oziru ni spolnilo svojo dolžnost. Častniki in moštvo so kazali jako malo poguma, o strogem redu in zavednosti ni kar nič govoriti, sicer bi morali več potnikov rešiti. Dalje obdolžujejo mornarje, da so z drogi in vesli bili po glavah potnikov, kateri so se obupno prijemali res že prenapolnjenih čolnov. Da nekteri celo pripovedujejo, da so mornarji odrezali dve vrvi, za ktere se je držalo več žensk.

8. julija zjutraj dospeli so rešenci od ponesrečenega parnika „La Bourgogne“ v Boston.

Se enkrat so pregledali vsa imena in prešteli osebe. Na svoji zadnji vožnji je imel parnik 716 oseb, 552 jih je utonilo. Od 164 rešencev je bilo 12 potnikov iz druge kajite, 47 iz medkrova in 105 mornarjev. Rešeni potniki so mnogovrstne narodnosti: Svicarji, Francozi, Nemci, Italijani in Arabci. Le malo jih je, kateri so večši toliko angleščine, da se lahko zgovorijo brez tolmača.

Cesarja Frančiška Jožefa bolnica.

Tako slôve v našem jeziku nadpis nad glavnim uhomod v bolnico „Usmilj. bratov“ v Kandiji. Njegovo cesarsko in kraljevsko Veličastvo je ob priliki slavljenja petdesetletnega vladanja dovolilo, uvažujê zasluge, koje si je red „Usmilj. bratov“ pridobil za trpeče človeštvo, da se novo zidani zavod naziva po Njega slavnem imenu.

Nova bolnica je sedaj otvorjena! Bolniki so vže premeščeni iz starega poslopja v visoke, zračne, vsem modernim zahtevam vstrezajoče prostore. Sedaj ne bode tako kmalu treba pomoči iskajoče ubožčke radi pomanjkanja prostora odkloniti. Za najmanj osemdeset možkih bolnikov bo sedaj pripravljenih postelj

Ker nam je za prihodnjo številko obljubljen natančen opis nove bolnice, sklepamo s tem kratkim poročilom, čestitajoč redu „Usmilj. bratov“ na srečnej dovršitvi krasne zgradbe ter deželi Kranjskej, sosebnò Dolenjskej, na pridobitvi tako moderno urejenega zavoda. Bog daj obilo blagoslova!

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

V Ljubljani so bile ta mesec velike slavnosti. Slavnost so imeli tam slovenski učitelji. Slavnosten shod so imeli tam slovenski župani. Obe ti slavnosti sta se začele in končale veselo. Priredili so pa slavnosten shod tam tudi slovenski visokošolci. Začel se je tudi ta lepo: Vsi zbrani slovenski visokošolci so se prvi dan jednoglasno izrekli za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Drugi dan njih zborovanja pa je bil žalosten. Šlo se je za to, kako bi se dalo združiti dijaštvo, posebno za čas počitnic, da bi malo vspešneje moglo de-

Nihče rešenih potnikov ni bil na krovu ko ste ladiji trčili skupaj. Vsi pa pravijo, da sunek ni bil tako močan in mislijo, da se nekteri še prebudili niso. Koliko časa je preteklo od kritičnega trenutka, ko ste ladiji trčili skupaj, do osodepolnega, ko se je ladija pogreznila, je mnenje zelo različno. Nekteri pravijo 10 do 15, drugi zopet trdijo, da je preteklo 30 do 35 minut.

Jako važna je izpoved treh Francozov, kateri so delali pri premogu v notranjih prostorih. Pravijo, da je stroj obstal in pet minut po sunku se je udrla voda h kotlom; zaman so skočili k sesalkam, ker je voda vedno hujše drla in ognja pogasnila. Hipoma so vse vrata zaprli, toda zastoj, voda je vedno hujše drla. Stroj je žvižgal in naznanjal najhujšo nevarnost. Vse je planilo navzgor, 15 jih je zaostalo in utonilo. Ko smo prišli na krov, so rešilni čolni že odveslali. Poskakali smo v morje in se pozneje rešili v čolne.

Na prav čudovit način se je rešil nek živino-

lovati za narod. Za počitnice so že imeli dijaki neko društvo, „Sava“ po imenu. Pa je bolj spalo kot delovalo. Hoteli so jo sedaj vzdramiti, poživiti. Vsi dijaki, tako je velel na shodu poročevalec o dijaški združitvi, naj pristopijo k društvu „Sava“. Krščansko misleči dijaki so zahtevali, naj bi imelo to društvo krščansko in narodno podlago. Glasovalo se je. Za predlog je glasovalo samo 13 visokošolcev, ki pripadajo društvu „Danica“. Drugih 137 visokošolcev je bilo zoper predlog. „Mi krščanske podlage nečemo!“ je zavpil neki visokošolec. — Žalostna nam majka! Kako daleč smo že prišli! Sinovi poštenih slovenskih krščanskih starišev se sramujejo v javnosti krščanskega imena. Dasi ne verjamemo še, da so izgubili že vso vero, ali sramujejo se že v javnosti se izreči za krščanske podlago svojemu delovanju, to je pokazala očitno na tem shodu ogromna njih večina. In to je že zadosti žalostno!

Državni zbor bo vendar še jedenkrat poskusil svojo srečo. Cesar je izrazil željo, da se še jedenkrat poskusi, ako je mogoče parlamentarnim in ustavnim potom rešiti zadevo o obnovitvi nagodbe z Ogersko. V ta namen bo sklican državni zbor na 19. sept.

Kaj je novega po širokem svetu?

Premirje med Španci in Amerikanci je sklenjeno. Vojske ni več. Španski se že vračajo s Kube. Amerikanci in Španci so že imenovali člane komisije, ki se snide v Parizu, da se dogovori o končnih pogojih miru. Španci so pripravljani prepustiti otoka Kubo in Portoriko. Glede filipinskih otokov bo pa težko šlo pri sklepanju miru.

Liberalni časopisi hočejo na vsak način, da so sveti Oče bolni. Pa so vkljub njih govoričenju še prav zdravi.

rejec iz Oregona. Vstal je zjutraj po navadi in šel na krov, ali kako se je začudil, ko je zagledal splošno zmešnjavo. „Kaj pa je?“ vpraša nekega častnika. „Nič,“ mu odgovori oni. Videl je, kako so si drugi privezovali rešilne pasove in je tudi storil enako. Pridrenjal se je z drugimi osebami obojega spola v rešilni čoln, toda zastoj so čakali, da bi jih mornarji spustili v morje. Vsi, razun priče so utonili. Dalje pravi priča, da je kapitan ves zbehan hodil po poveljniškem mostu in samo kričal in klet. V enem čolnu so odrinili sami mornarji od ladije. Ladija se je vedno bolj nagibala proti enej strani, krov je bil skoraj navpik. Ko se je pogreznila, vzdignil se je zadnji del visoko v zrak. Vrtinec je potegnil čoln z našo pričo in drugimi vred v globočino. Ko je zopet prišel na površje, borili so se vse na okrog, možje, ženske in otroci z valovi.

Rešeni pripovedujejo, da se mornarji niso vedli samo sebično in surovo, ampak naravnost živinsko.

Nemški katoliki so imeli te dni svoj 45. občni shod. Vdeležba bila je jako velika. Prišlo je do 10.000 ljudi.

Ruski car je izdal okrožnico in jo poslal zastopnikom vseh vlad, v kateri se naglaša, da je živa potreba, da se razorožijo države, ker armade toliko stanejo, in vabi vse vlade, da bi napravile sestanek in se posvetovale, kako postaviti mejo neprestanemu oboroževanju in pomnoževanju vojnih sil. — Srečna misel! Da bi jo le izvedli! Milijone in milijone bodo na ta način vlade prihranile. Milijoni in milijoni podložnikov jim bodo hvaležni.

Piše se nam:

Iz Novega mesta. — Cesarska slavnost, katero so priredili stari vojaki dne 21. avgusta, se je nepričakovano dobro obnesla, tako, da sme pač vsakemu biti žal, kdor se je ni udeležil. Ob 10. uri dopoldne nastopilo je pred mestno hišo 140 mož, večidel z vojnimi in hrabrostnimi svetinjami. Videli smo v vrstah stare može, ki so bili že od leta 1843 naprej v vojske uvrščeni, in zares ganljiv je bil ta prizor.

Ko se je zaslislalo vojaško povelje bivšega narednika g. Karol Dullerja: „Habt Acht!“ opazila se je takoj ucepljena vojaška disciplina, in lepo je bilo videti, kakó ponosno so korakali ti stari junaki k sv. maši pri Božjem grobu. Opoludne vrnili so se zopet ter korakali do c. kr. okr. glavarstva, kjer so se postavili v dve vrsti s čelom proti glavarstvu. Tam jih je izstopilo pet ter so se podali pod vodstvom veleblag. gosp. Antona Pöll-a, c. in kr. podpolkovnika v p., k gospodu okr. glavarju izjaviti udanostno izjavo, kar je gosp. okr. glavar takoj sporočil Njega Veličanstvu presvitlemu cesarju. — Od glavarstva korakala je četa na veliki trg, kjer je defilirala pred gospodom podpolkovnikom Pöll-om prav strogo vojaški.

Slavnostnega banketa pri gospej Tuček-ovi se je udeležilo 56 oseb. Gospod dr. Schegula go-

Lahko bi rešili še mnogo potnikov, toda gledali so le na to, kako bi hitreje spravili v varnost svojo ljubo osebo. Ako je to istina, da so pehali slabotne ženske in nedolžne otroke v morje, samo da so sami dobili prostor v rešilnih čolnih; ako so porezali vrvi, za ktere so držale s smrtjo se boreče osebe, akoravno jih isto ni oviralo, potem je le želeli, da bi jih zadela najostrejša kazen. Dolžnost mornarjev je, najprvo rešiti življenje potnikov, ne smejo jim odvzeti niti deske niti vrvi, za katero so se prijeli. Da v tem žalostnem slučaju mornarji niso nikakor storili svojo dolžnost, jasno kaže okolnost, da se je primerno tako veliko število mornarjev rešilo v primeri neznatnem številu rešenih potnikov. Mnogo vpliva v tej zadevi bode tudi imel kraj, kjer se bode vršila preiskava zoper obdolžene mornarje in le bati se je, da preiskavo ne premeste kam, kjer bi se krivi mornarji odtegnili zasluženej kazni.

voril je izvrstno napitnico Njega Veličanstvu; razložil je v kratkih potezah celo življenje Njega Veličanstva in dogodke v Avstriji.

Ob 4. uri popoludne odšli smo v Kovačevo hosto pri Žabji vasi k ljudski veselici, in le prehitro nas je prepodila bližajoča se nevihta.

Pohvalno omeniti se mora sicer priprost, pa vendar povsem zadovoljiv banket pri gospej Tuček-ovi kakor tudi čudovito vstrajajočo godbo.

Iz Ribniške doline meseca avgusta t. l. — [Izv. d'op.] Ko se je pred 6 leti začela graditi dolenjska železnica, tedaj so razne občine na Dolenjskem po svojih skromnih močeh kupile glavne delnice te železnice, od katerih pa nikâh obrestij ne dobivajo. Pri tej priliki obljubili so tedaj merodajni krogi in osebe, da se bode pri napravljanji postaj oziralo na krajevne razmere in potrebe dotičnih občin.

Med občine, katere so s precejšno svoto in sicer za 2000 gl. vzele glavnih delnic, spada Sodražica, precej velika občina z mnogimi vasmí in s prijaznim trgom Sodražico. Tej občini in vsej okolici obljubilo se je tedaj, da se bode v Žlebiču, kot najbližji točki na železnični progi napravila postaja. Z izpolnitvijo te za velik del ribniškega sodnijskega okraja velevažne in potrebne želje ustrezno bi bilo opravičenim potrebam glede trgovine z rešetarskimi izdelki, s katero hišno industrijo se tu v veliki večini ljudje bavijo; ustrezno bi bilo tudi trgovini z lesom, kajti tu se nahajajo še povsod lepi in obširni gozdi in promet iz Loškega Potoka obrnil bi svojo smer v Ribniško dolino in nebi več na Rakek gravitiral.

Toda ne samo to! Leta 1894. in pozneje zgradila se je s stroški nad 45 000 gld. deželna cesta s Hriba v Sodražico. S to veliko deželno in okrajno žrtvijo hotelo se je Loški Potok nerazdruženo zvezati z Ribniško dolino. Cesta je dovršena, a lesni promet in trgovina vrši se slej kot prej proti Rakeku in ne z Ribniško dolino; zakaj pa se ne poslužujejo lesni trgovci nove in lepo zgrajene deželne ceste in dolenjske železnice; in zakaj niti trgovci iz Sodražice ne najdejo svoj račun, ako se poslužujejo teh novih komunikacijskih sredstev? — Zato, ker jim je kolodvor v Ribnici ali Ortneku, kot najbližji železnični postaji, še vedno predaleč in so troški večji kot oni, ako se poslužujejo Rakeka.

Ako se tedaj ozremo na žrtve, ki jih je imela občina Sodražica z nakupom glavnih delnic, ako se ozremo na želje in potrebe te občine in na veliko delo ribniškega sodnijskega okraja, ako se ozremo na hišno industrijo, ki je tu doma in katera bi se še lahko povzdignila, ako se ozremo na veliki promet z lesom, ki se sedaj vrši z Rakekom, ako se ozremo na velike stroške z zgraditvijo deželne ceste iz Hriba v Sodražico, katera do sedaj na njo stavljenih željâ ni spolnila in ne donâša tistega haska, ki bi ga imela po svoji naravni legi, ako se ozremo na to, da je naša dolžnost, da podpiramo in povzdignemo promet na dolenjski železnici, da deželo pred doplačevanjem dividend obvarujemo, tedaj mislimo, da je opravičeno, ako merodajne kroge na študiranje in izvršitev te velevažne zadeve opozarjamo. To smo tem bolj dolžni storiti, ker se je imenovana občina in velik del ribniškega sodnijskega okraja vedno potegoval za izpolnitev te želje in se še vedno poteza; posebno pa ne opusti vrli gospod deželni poslanec Primož Pakiž nobene ugodne prilike, da se nebi z vso močjo in ljubeznijo potegoval za koristi teh svojih volilcev in volilnega okraja, ki mu pa zato tudi vedno svoje neomejeno zaupanje in spoštovanje izkazuje.

Jz Dobrove. — (Dalje.)

3. Prihod, sprejem in pozdrav jubilentov.

Nastopilo je krasno jutro dné 27. julija t. l., katerega smo vsi prav željno in hrepeneče pričakovali, doneslo je pa tudi vsej slavnosti kaj ugoden in lep dan. Bog skrbi za svoje.

Trije gospodje jubilanti došli so na Dobravo že prejšnjega dne; prenočili so pri našem gostoljubnemu župniku g. Ant. Lovšinu. Tako je bilo slavnostnega dné zjutraj za rano opravljenih tukaj že pet sv. maš.

Dohod prevzvišenega gosp. knezoškofa in ostalih gg. jubilentov določen bil je na tri četrti sedmo uro zjutraj. Šli smo jim naproti pet minut daleč z domačima gospodoma duhovnikoma in že tukaj bivajočimi tremi p. n. gosp. jubilanti, z nad 250 šolskimi otroci, očetom županom, cerkvenimi ključarji, strežniki, požarno brambo (30 uniformiranih mladeničev), 14 pari deklet v pečah in množico drugega zbranega ljudstva.

Ko smo prišli do Adamiča, bila je tukaj zbrana že ogromna množica ljudstva iz domače in tudi sosednih farâ. Ves prostor na ravnem in po hribcu bil je kar zadrenjan z njim. Šolski otroci s zastavo in pet belo oblečenih deklic z vencí na glavi, požarna bramba in pa odraščena dekleta v pečah postavili so se v lep špalir na obeh straneh najlepšega slavoloka. Kakih 20 minut pred 7. uro zagomé topiči tam od Razborov sém in raz hribca od farne cerkve doli ter se oglasi slovesno pritrkavanje zvonov v znak, da prihajajo prevzvišeni in prečastiti gg. jubilentje. Malo pozneje bili so že med nami. Ko so izstopili prevzvišeni vladika in drugi p. n. slavljenjci in se podali v našo sredo, vskipela so nam srca veselja, radosti in navdušenosti. Prvi pozdravi jih domači gospod župnik v daljšem ogovoru, izrazujoč veselje in radost svojo in svojih župljanov na tem, da so si izvolili za svojo slavnost obhajati ravno Dobrovo ter zahvalivši se za to veliko čast, želi p. n. slavljenjem obilnega blagoslova božjega.

Na to pozdravi župan g. Peter Selan prevzvišenega in prečastite jubilante s temi-le priprostimi besedami v imenu občine in požarne brambe:

„Prevzvišeni gospod knezoškof! Prečastiti gospodje jubilanti! Prav po domače priprosto Vas v imenu cele dobrovske občine in požarne brambe pozdravim. Zakličem Vam iz dna srca: „Dobro došli!“ Veselo obhajajte svojo srebrno sveto mašo tukaj pri Mamki Božji. Čuva naj Vas ona tako, da čez petindvajset let zopet vsi zdravi in veseli tukaj obhajate svojo zlato sveto mašo. Pristrčno se Vam zahvalim v imenu cele občine za tako veliko čast, kot ste jo nam danes skazali sê svojo navzočnostjo. Ohranite nas v blagem spominu! Bog Vas živi! Pomoč Njegova bodi vedno z Vami!“

Prevzvišeni so se g. župniku in očetu županu za pozdrave v izbornih besedah kaj ginljivo zahvalili.

Gospod nadučitelj predstavi prevzvišenemu in preč. gg. jubilantom šolsko mladino in gospodično učiteljico ter prosi, da sprejmó tudi pozdrav šolske mladine. — Nato pokloni se prevzvišenemu pet belo oblečenih šolskih deklic, izmed katerih jih Ivanka Jarc tako-le ogovori:

„Prevzvišeni gosp. knezoškof! Blagovolite sprejeti odličén pozdrav šolske mladine, kakor tudi najsrčnejšo zahvalo za visoko čast, katero ste, prevzvišeni gospod knez in škof nam izkazali. V imenu vseh, kar nas je tukaj zbranih, prosim: Marija, naša dobra mati nam ohrani Vašo milo-očeto vsko naklonjenost še v prihodnje!“

ZAHVALA.

Slavni odbor I. dolenske posojilnice v Metliki je blagovilo v nakup šolskega blaga revnim otrokom tukajšnje ljudske šole darovati 20 gld. Za ta znatni, velikodušni dar se izreka najsrčnejša zahvala.

Vodstvo štirirazredne ljudske šole v Metliki,
dne 26. avgusta 1898.

Val. Burnik, vod.

Iz proste roke se takoj proda za skoraj polovično kupno ceno še malo rabljena pisalna miza, krasen otoman in nekaj drugih podrobnosti. — Več pové lastnik K. Čik v Št. Jerneji. (191-1)

Iščem službo pri kmetijskem gospodarstvu, najraje pri konjih, in ker sem brez otrok, bi tudi žena primerno službo v isti hiši prevzela. Ponudbe naj se pošljejo pod znamko „Služba“ na pošto v Novo mesto. (188)

Gostilna pri „Stari pošti“ v Mokronogu z ledenico in vsem gospodarskim poslopjem se odda s 1. oktobrom v najem. Zraven je tudi malo gospodarstvo $\frac{1}{4}$ ure oddaljeno, obstoječe iz hiše, hlevov in njiv, katero se zamore vkupno z gostilno ali pa vsako za se prevzeti. — Natančneje se izvé pri Ignacu Majcen, gostilničarju v Mokronogu.

Ženitna ponudba. Tridesetletni samec, kateri ima 6000 gld. gotovine, želi se poročiti z dekletom ali vdovo v primerni starosti, katera ima približno toliko premoženja kot on. Isti hoče v lepem in prijaznem trgu na Kranjskem otvoriti svojo trgovino in gostilno. Ponudbe sprejema A. Kališ, posredovalni zavod v Ljubljani. (194-1)

Vdovec v najlepši dobi, z velikim premoženjem, štacuno in krčmo pri veliki cesti, išče priletno vdovo ali dekleta, katera je zanesljiva pri postrežbi gostov. — Ponudbe z opisom osebe, imetka, posla itd. na opravništvu „Dol. Novic“. (195)

Bukvovezna dela

napravi

lepo in točno po primerno nizki ceni

Krajčeva bukvoznica v Novem mestu.

Naznanilo!

P. n. sl občinstvu usojam si naznaniti, da sem otvoril

ново knjigoveznico
v Novem mestu

ter se priporočam za vsa v knjigovezno stroko spadajoča dela. Skrbel bom, da poverjena dela točno in urno izgotovim.

Josip Kos,
knjigovez.

(174-3)

Posestvo v Radečah pri Zid. mostu,

št. 109 obstoječe iz hiše (vile) treh večjih sob, kuhinje, hleva za živino in svinje, kleti in vezanega kozolca. K temu pripada vrt s sadnim drevjem, njiva, pašnik, travnik in del mladega lepega bukovega gojzda; vse skupaj nad pet oralov, kot gospodarska celota zraven potoka in bistrega studenca, na jako zdravem dolenskem kraju. — To posestvo je pripravno za kakęga umirovljenega gospoda duhovnika ali pa celo družino. Cena 3600 gld. — Več se izve pri Juriju Knežević-u.

Službo išče za občinskega tajnika ali slugo dosluženi orožnik v pokoju Franc Fabijančič v Novem mestu. (200)

Posestvo v Metliki

(nekdaj Smrekarjeva last) obstoječe iz hiše z dvema sobama, vežo, kuhinjo, kletjo in štaljo; svinjakov, šupe in vrta pri glavnem trgu ter za vsak obrt ali trgovino pripravno. K temu pripada še $1\frac{1}{2}$ orala njiv jako rodovitnih in brez kamenja, najlepši vinograd v Veselici nad Metliko $1\frac{1}{2}$ orala, kterega je polovico z ameriškimi trtami zasajenega in lesen hram, proda po ugodni ceni F. Skušek, trgovec v Metliki. (183-2)

60 veder pristnega domačega vina

proda za ceno po dogovoru ter v množinah od pet veder naprej Franc Klanšek, vinorejec in posestnik na Brunku pri Radečah. (175-3)

Suho perje od kopriv

kupuje

(181-2)

v vsaki množini po 6 kr. kilo M. Gliha v Šmihelu.

Posestvo in mlin

na dva tečaja in s stopami, za ceno 700 gld., je na prodaj ali pa se da tudi v najem. K posestvu spada tudi oral njive in dva zevnika zraven mlina, oral hoste in vinograd, v katerem se še zdaj po deset veder vina pridelava. Vse se nahaja na lepi priliki blizo ceste na Spod. Lakencu, fare in občine Mokronog. — Več se izvé pri lastniku Janez Koračin-u, posestniku in mlinarju na Spod. Lakencu hiš. št. 26. pošta Mokronog. (176-3)

Male orglje s petimi spremeni, v dobrem stanu, kakor tudi en klavir (kratki) dobro ohranjen, je na prodaj po nizki ceni v hiši št. 82 v Novem mestu. (146-6)

Za vsa mizarska dela,

za stavbe, cerkveno in sobno opravo, po najnovejšem slogu
(105-10) se priporoča

Alojzij Kobe,

mizarski mojster v Metliki, z dovršeno preskušnjo na c. kr. tehnološnem obrtnem muzeju na Dunaju.

Jos. Medved,

trgovec v Novem mestu,

uljudno naznanja, da založi prihodni mesec svojo trgovino že z novim jesenskim blagom, vsled tega se je namenil svojo sedanjo zalogo

izdatno pod navadno ceno razpečati.

Ker je, kakor znano, v zalogi le novo in lepo blago, bode v resnici vsak prav dobro kupil.

(167—3)

V najem se odda ali prodaja

Hiša obstoječa iz 4 sob, prodajalne, 2 kleti, kuhinje, prostorne veže, štale za konje, 2 svinjakov, bleva, šupe za vozove, prostora za krmo in z vrtom okoli hiše. V hiši se nahaja krčma in prodajalna z mešanim blagom; prav pripravno je za kovača, kar se takoj vidi na zahtevanje, ali za kolarja, krojača ali čevlarja, ker zadnjih treh v celi fari ni nobenega. Hiša je 100 korakov od farne cerkve Čatež pri Zaplazu prav na lepem kraju, pri koji razum ene vasi cele fare ljudje memo gredo. Hiša trdno zidana in vse v prav dobrem stanu se odda takoj z vsem skupaj tudi z krčmarsko in prodajalniško opravo za 120 glđ. na leto v najem, ali pa se prodaja za 1300 glđ. v 6letnih obrokih. — Več se izve pri Anton Mayer-ju, deželnem dacarju v Rudolfovem.

(162—5)

P. n.

Prečastiti duhovščini, gospodom uradnikom in slav. občinstvu naznanjam ter se priporočam, da imam

veliko zalogo v suknenem blagu.

Tudi nepremočljive lodne iz kamelnih dlak za haveloke ponudim po najnižji ceni. Ravno tako izvršujem obleke po najnovjšem kroju in nizki ceni, po dogovoru tudi na obroke. Ustreči hočem vsaki želji cenjenih gg. naročnikov. Za okusno delo jamčim.

Z odličnim spoštovanjem

(122—9)

Jakob Mikolič.

Hiša v kateri je gostilna in restavracija, je na prodaj ali pa v najem. Hiša je še čisto v dobrem stanu ter nova, zraven je tudi kegljišče in veranda. Hiša je čisto blizu kolodvora na Gorenji Straži. — Več se izve pri lastniku Jože Medic-u na Gorenji Straži pošta Toplice.

(192—1)

Podpisani prodaja po nizki ceni en par konj bolj težke yrste, za pezo, jako pridne in brez napake; nadalje tri vozove, jedno kočijo, jeden kolesel, tri pare komatov, jedno mlatilnico, dve slamoreznici in več drugega gospodarskega orodja.

FRANC BOŽIČ,

(185—2)

trgovec v Novem mestu, Glavni trg.

P. n.

Podpisani priporočam prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo zalogo

izdelkov peči in glinene robe

kakor: raznovrstnih proti ognju trpežnih lončenih peči nove sisteme, štedilnih ognjišč ter vseh v stroko spadajočih rečij.

Na zahtevo izdelujem tudi raznovrstne barve, več vrst rujave (braun), zelene, sive, mišje sivo, srebrno sivo, srveno sivo (Rehgrau) in kameno sivo, rumene, višnjeve, bele in pisane (majolika).

Naročnina se vestno, točno in po nizki ceni izvršuje.

Za dobro blago se jamči.

Franc Piletič,

izdelovatelj peči in glinene robe v Gradacu pri Metliki.

(92—9)

Učenci višje skupine II. razreda nadaljujejo po zdrav vsem slavlencem v koro se sledečo prelepo pesmijo, ki jo je zložil p. n. župnik, g. Ivan Podboj:

„Pozdravljam jubilej današnji
Spomin prelepi srebromašni;
Po božji volji je minilo
Že petindvajset let števalo,
Odkar je vsak od Vas izbran
V častitljivi duhovski stan.

Dodelil milosti neštetih
Vam mili Jezus je v teh letih.
Namestniki ste njemu bili,
Ovčice njemu ste vodili,
Deležni bili tudi Vi
Apostelske moči, časti.

O, hvala Ti, Zveličar sveti,
Ki srečno dal je doživeti
Veselje Vam srebrne maše,
Dobrotno spolnil upe Vaše!
Zatoraj Njemu bodi čast,
Ki setvi Vaši dal je rast!

Še dalje se na Vas oziraj
In v službi sveti Vas podpiraj,
Da nadaljujete veselo
Za cerkev, narod sveto delo.
Ne straši Vas ne trud, ne znoj,
Da srečno dokončate boj.“

Nadaljujejo v prozi: „Iz dna naših otroških src Vam, Prezvzišeni, in prečastiti jubilentje želimo, da Vam dobri Bog ohrani trdno zdravje ter Vam deli svojo pomoč in blagoslov svoj, da čez petindvajset let čvrsti, krepki in zdravi zopet obhajate tukaj na Dobrovi pri Mamki Božji jubilej svoje sv. zlate maše. Takrat bodemo že mi odrasli, in če nas dobri Bog pri življenju ohrani, obljubimo Vam že danes, da Vas bodemo z največjem navdušenjem slovesno sprejeli. Bog usliši! Živijo! živijo! živijo! slava! slava! slava!“ (Ta trikratni „živijo“ in „slava“ bil je impozanten, ker je navdušeno odmeval iz grl vseh navzočih.) „Prosimo apostolskega blagoslova za se in za celo našo občino.“ (Vsa množica prejme klečé apostolski blagoslov.)

Sè sledečimi besedami poda učenka Franica Selan Prezvzišenemu šopek svežih cvetic:

„Prezvzišenost! Izvolite sprejeti ta-le šopek za-se in za vse prečastite gospode v znak in spomin naše najponižnejše udanosti in preiskrene otroške ljubezni.“ V sklep pozdravom zaoril je iz vseh otroških src pobožno-navdušeni: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Ta skupni in navdušeni pozdrav iz nežnih otroških grl bil je tako milo-ginljiv, da so mnogim zarosile oči solzâ radosti in veselja.

4. Sprevod.

Po tem sprejemnem pozdravu so se na dani „pozor“ hipoma razvrstili šolski otroci paroma za svojo zastavo, za tem dekleta v pečah in ognjegasci v lep spored, za katerim so šli prevzvišeni gospod knezoškof in drugi prečastiti gospodje jubilentje, spremljani po cerkvenih strežnikih, ki sta nosila cerkveni banderci, cerkvenih starešinih, nosečih svetilnice, očetu županu in nekaterih občinskih svetovalcih ter domačih p. n. gospodih duhovnikih. Za vsem tem krasnim sprevedom premikala se je veličastna procesija drugega nebrojnega vernega in pobožnega ljudstva obeh spolov po pet minut dolgi poti med krasnimi mlaji, vencii in slavoloki naravnost v farno cerkev. Ves ta veličasten in krasen sprevod, kakor tudi pozneje pontifikalno sveto mašo in druge imenitnejše momente med dnevom poveljevalo je slovesno pritrkavanje zvonov in mogočno streljanje s topiči.

V cerkvi vstopili so se šolski otroci, ognjegasci in dekleta v pečah med klopni doli do presbiterja v lep špalir, v katerem so ostali do konca službe božje. Ostali protori cerkve bili so pa kar zadrenjani ostalega vernega ljudstva.

5. Služba božja.

Ko so prestopili prevzvišeni gosp. knezoškof in drugi preč. gospodje jubilentje cerkveni prag, zadonela jim je raz kora sledeča slavnostna pesem v pozdrav:

Zvonovi pojte le mogočno v lini,
Mogočno pojte, da se glas razlega
Po širni mili naši domovini;
Z gorice v dol, iz dola spet do brega
Obvestite v radosti naš rod
Ta dan, ki ga naredil je Gospod.

V svetišču božje matere Marije
Vojakov Kristovih je truma zbrana,
Ki dvajset let in pet že vojsko bije
Za vero, ki iz raja je poslana.
Četrto stoletja je v nebroju muk
Delé skrivnosti božje, božji uk.

O Bog, ki odkazuješ delo službe,
Ki brate te odbral si svečenike,
In višjega pastirja iz te družbe:
Ohranjaj našega duhovstva dike!
Marija, ti pa daj jim moč, orožje,
Da v svetu širijo kraljestvo božje!

To lepo pesem preskrbela sta nam naša odlična mojstra Hribarja; g. Anton Hribar zložil je besede, g. Pater Angelik Hribar je pa naredil za njo primeren in lep ter ginljiv napev. Izrečena naj jim bode s tem preiskrena in presrečna javna zahvala. Živela uzorna mojstra umetnika!

Takoj po 7. uri opravil je prečastiti gospod kanonik Josip Erker ob asistenci dveh p. n. gospodov jubilentov peto sveto mašo za umrle sošolce gospodov jubilentov, izmed katerih se jih je v teku četrto stoletja preselilo že njih sedem iz te revne solzne doline v nebeški dom živat večno plačilo za njihovo uzorno življenje in neumorno delovanje v vinogradu Gospodovem na tem svetu. Sveti naj jim večna luč! Pri tej sveti maši pela se je „unisono“ Hladnikova „Missa pro defunctis“, op. 2.

Ko je bilo to sveto opravilo dokončano, pri katerem so bili ves čas previtli g. knez in škof ter vsi drugi p. n. slavljenci nazoči, opravili so prevzvišeni ob katefalku še molitve za pokojne umrle sobrate. Resnično do solz ginljiv bil je ta prizor.

Potem je stopil na prižnico preč. jubilent p. n. gosp. dr. Josip Marinko, kateri je v izbornem slavnostnem govoru risal z prepričevalnimi besedami milosti, katere so slavljenci v tem četrto stoletji prejeli od Boga ter jih delili vernemu ljudstvu. Kazal je pa tudi na težave in britkosti, katere ima prenašati sveti duhovski stan sploh, osobito pa še one, ki so jih imeli prenašati slavljenci sami. Omenil je v govoru tri sošolce: presvitlega vladiko g. dr. Antona Bonaventuro Jeglič-a, kateri je bil med svojim neumornim misijonskim delovanjem v Bosni velikokrat v smrtni nevarnosti, osobito takrat, ko je s konjem vred bil padel v valove reke: „Vrbasa“ in pa, ko so ga kruti Turki celo noč oblegali v njegovem prenočišču ter bi ga bili gotovo umorili, ko bi ga sam Bog ne bil rešil iz te nevarnosti. Povedal je dalje, da je ta izvoljenec božji moral tam v Bosni večkrat v takih krajih stanovati, kateri so še za živino preslabi. — Spominjal se je dalje dveh umrlih sošolcev duhovnim, katera sta službovala tudi na Dobrovi in sta vrlim Dobrovanom še in ostaneta v najhvaležnejšem spominu; ta

dva gospoda sta: Žiga Bohinec in pa Valentin Lavtar. Blag jima spomin!

Našteval je pa dalje tudi radosti in veselja, katera je dobri Bog p. n. slavljencem v njihovem prevzvišenem poklicu doživeti dal v tem, da so s pomočjo božjo pridobivali neumrjotih duš za kraljestvo božje ter jih otimali iz sužnosti satanove. Rekel je, da za duhovnika ni večjega veselja nego je ono, če pripravi zastaranega trdovratnega grešnika zopet na pravo pot, ki pelje v nebesa, osobito, ako se to zgodi celó na smrtni postelji, ko hudobec misli, da mu je plen že gotov. —

Ves ta govor, ki je trajal krog tri četrt ure, segal je p. n. jubilentom in vsemu ostalemu vernemu ljudstvu globoko v srca, ter jim je izvabljal iz oči solze radosti, sočutja, hvaležnosti, ljubezni in veselja. Ne bodemo ga pozabili nikdar. Slava slavnostnemu govorniku!

Temu govoru sledila je pontifikalna sv. maša, katero so opravili prevzvišeni gospod knezoškof ob asistenci vseh ostalih p. n. gospodov jubilentov, domačih dveh blagih gospodov duhovnikov in svojega p. n. gospoda kaplana Ant. Medved-a.

Petje pri tej slovesni sv. maši bilo je: „Introitus“, „Graduale“ in „Offertorium“ strogo po koralu za ta dan; vsi odstavki pater Ang. Hribar-jeve: „Missa“: „Tota pulchra es Maria“; pred sanctusom: Belarjeva: „Ave Maria“; po zavživanji dva odstavka A. Foerster-jeve: „Jesu dulcis memoria“, potem istega avtorja „Te Deum laudamus“ (zložen po starem ljudskem napevu: „Hvala bod gospod Bogu“); pred blagoslovom z Najsvetejšim iz rok prevzvišenega en p. Ang. Hribar-jev: „Tantum ergo“ in „Genitori“; po prejetem blagoslovu pa za sklep slavnostna pesem: „Pozdravljen jubilej današnji“ itd., g. I. Podboj-eva, katera je bila v tem dopisu že navedena.

Sveto opravilo v cerkvi bilo je nekaj minut pred 10. uro dopoldne dokončano. Ako še dostavim, da je vse petje izvajal domači dobrovski pevski mešani kor točno, v cerkvenem duhu, pošteno in precizno, povedal sem k tej točki vse najpoglaviteje.

Domače vesti.

(Imenovanje.) Gospoda Metod Dolenc in Milan Škerlj imenovana sta sodnim avskultantom.

(Preč. gosp. Viljem Vesel), župnik črnomaljski, umrl je nenadoma 12. avgusta, star 55 let. Naj v miru počiva!

(† Gospa Ana Bergmann), soproga gosp. Josip Bergmann-a, lekarnarja v Novem mestu, iskala je zdravja na Gorenjskem, ter slednjič obležala pri njenih stariših v Ljubljani, kjer jo je dne 22. avg. prezgodnja smrt dohitela. Krasni pogreb v Ljubljani bil je dokaz spoštovanja, ki ga je blaga gospa vživala.

(† Umrli) sta dva nadepolna mladenčca, ki sta bila ponos svojih starišev. Prvi Fran Stamear, petošolec, rojen v Novem mestu, umrl je 19. avgusta tu pri stariših. Drugi gosp. Franc Muhič, učiteljov sin iz St. Jerneja, bil je v visokih šolah na Dunaju. Bolehal je dolgo, ter bil slednjič v bolnišnici Usmiljenih bratov v Kandiji, kjer je umrl dne 28. avgusta. Imela sta lep dostojen pogreb.

(Izredni občni zbor „Dol. pevskega društva“) bode v soboto 3. avgusta t. l. ob 8. uri zvečer, ne pa ob 1/2. popoldne, kakor je bilo prvotno določeno. Za slučaj nesklepčnosti vršil se bode izredni občni zbor dne 17. avgusta ob 1/2. uri popoldne.

Vspored: 1) Sklepanje o pristopu k „zvezi slovenskih društev“; 2) eventualija. — Običajni vrtni koncert se z ozirom na razmere opusti in napravi društvo začetkom meseca oktobra izlet z godbo v bližnjo okolico.

(„Glasbena Matica“ v Novem mestu) zborovala bo 17. sept. ob 6. uri zvečer. Zborovanje bo sklepčno pri vsaki udeležbi. Vspored obsega: Poročilo odbora in volitev novega odbora. P. n. društveniki se uljudno vabijo.

(Naši vrli akademiki) prirede, kakor čujemo, letos zopet svojo besedo v prid podpornima društvoma za slov. visokošolce na Dunaju in v Gradcu. Program sestavljen je jako izbrano in vrše se že vaje za posamezne točke. Navadili smo se po tolikoletni skušnjaji, smatrati to zabavo za najzanimivejšo v vsej sezoni; da letošnja ne bo zaostala za prejšnjimi, jamči nam izborna sestavljeni pripravljalni odbor, ki stori in bo gotovo še storil vse, da pripravi občinstvu najboljšo zabavo. Prepričani smo, da naš publikum vrlega podjetja tudi letos ne bo pustil na cedilu, saj je namen tako blag, da si mora vsakdo šteti v dolžnost, prispeti po svoji moči. Beseda je določena na 17. dan septembra; natanjčen program prinesemo prihodnjič.

(Vabilo k veselici), ki jo priredi „Bralno društvo v Črnomlji“ s prijaznim sodelovanjem črnomaljskih gospic in gg. dijakov dne 4. septembra 1898 v prostorih gostilne „Drvarnica“. Po končanem vspredu ples. Začetek ob polu osmi uri zvečer. Vstopnina: Za posamezne člane 20 kr., obitelj 30 kr.; za posamezne nečlane 30 kr., obitelj 50 kr. Odbor.

(Nakupovanje konj za c. in kr. vojno) se bo vršilo ob priliki premovanja konj v Šentjarneju 5. dne septembra dopoldne, na kar opozarjamo dolenske konjerejce.

(Program jubilejske konjske dirke v trab) 1898. leta, katero priredi konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske v Št. Jarneju na Dolenjskem v nedeljo, dne 4. septembra t. l. in sicer v prvih dveh oddelkih samo za kmetske posestnike, t. j. take, ki svoja zemljišča sami obdelujejo, v drugih oddelkih za vse brez izjeme. Dirka bode dne 4. sept. (dan pred premovanjem konj) popoldne ob 3. uri v Št. Jarneju, in sicer na dirkališču. Na darilih bode 1000 kron v gotovini razdeljenih in častno darilo vredno 100 kron.

(Na šoli „Glasbene Matice“ v Novem mestu) se prične poučevati 19. septembra t. l. Učenci se vpisujejo od 13. do 18. septembra od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne v prtiličnu čitalniškega poslopja („Narodnega doma“) na desno. Predmeti pouku so: Glasbena teorija in petje, igra na klavir, na gosli, cello kakor tudi na pihalne instrumente, ako se za naslednje oglasi dovolj učencev.

Plačila so naslednja:

1. Društvenina za očeta, oziroma oskrbovalca učencevega znaša 2 gld. za celo leto, le-ta je plačati enkrat, tudi ako je od iste rodbine več učencev. Društva i zastopi, ki so po novomeški šoli pristopili k „Glasbeni Matici“ kot ustanovniki, smejo v šolo poslati po enega učenca, ne da bi jim trebalo še posebe plačati letno društvenino.

2. Vpisnine za vsacega učenca je 1 gld. na leto. Učnina po 1 gld. 50 kr. na mesec od vsakega instrumenta; za glasbeno teorijo i petje ni nikake učnine. Siromašni i marljivi učenci se kasnejše mesece oproste učnine delno ali popolno; prednost imajo tisti, ki so se že poučevali na zavodu.

Na tej šoli hoče se otvoriti tudi pripravljalni tečaj k orglarski šoli, na katerem se bode poučevalo o glasbeni teoriji, igri na harmonij, kornem petju ter o cerkvenih obredih. Slednji obred bode poučeval kak gospod duhovnik, drugo pa znani spreten organist gospod I. Hladnik. Na ta tečaj opozarjamo prečastne župne urade, pa tudi sposobne dolenjske mladeniče, ki hočejo postati dobri organisti. V Novem mestu je življenje sploh cenejše kakor v Ljubljani, tudi je tu več dobroteljskih zavodov, dijaška kuhinja itd. Orglarska šola v Ljubljani je prenapolnjena. Učencu, ki bode dovršil tukajšnji pripravljalni tečaj, ne bode treba ostajati toliko časa v ljubljanski Cecilijini šoli, morda bode napravil ondi kar skušnjo. Orglarski učenec se bode tu lahko učil tudi drugih instrumentov. Plačilo bode, kakor za druge učence „Glasbene Matice“.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu avg. 1898 je 158 strank vložilo 51.447 K 20 h, 133 strank vzdignilo 33.157 K 67 h, toraj več vložilo 18 289 K 53 h, 8 strankam se je posojil izplačalo 10.900 K, stanje vlog 1.090.030 K 25 h, denarni promet 177.454 K 87 h.

(Od sv. Duha nad Krškem.) Dne 18. avg. smo proslavljali god našega velečastitega gospoda župnika Ludvika. Po zvonjenji Zdrave Marije začelo je pokati iz topičev, iz zvonika razlegalo se je pa potrkavanje zvonov na daleč in okoli; toraj s streljanjem in zvonjenjem smo izkazali našemu vrlemu gospodu župniku, kako da ga čislamo in da smo mu vsi župljani vedno udani; zatoraj vsi skupno zakličemo: „Živi jih mili Bog še mnogo, mnogo let in daj jim svojega godovnjaka veselo in v zdravju obhajati.“

(Iz Leskovca.) Včeraj 24. avgusta je na bližnjih Snusah ob treh popoldne gorelo. Pogoreli ste dve hiši in več poslopij za kmetijstvo. Nevarnost za vso vas je bila velika, ker je huda suša in so bili ljudje na sejmu v Šent-Jernej. Požarna bramba iz Leskovca se je sicer mudila priti, vendar je ogenj omejila. Ogenj je, kot drugod, po otrocih nastal. Škoda je za dotične občutna.

(Nekaj posebnega.) V Št. Ruperski fari na Dolenjskem se nahaja v nekem vinogradu velika mladika, ki meri 6 m 5 cm. Tedaj mislimo, da bode letos vzrastla dobra kapljica in da tudi ne bode kmalu trtna uš uničila naše lepe vinske gorice. — Enako v tej fari se tudi nahaja neko drevo, na katerem je vse polno jabolk, poleg tega pa drevo že v drugič cvete. Torej je razvidno, da, ako bi bilo to drevo v kakem gorkejšem kraju, gotovo bi dajalo dvakrat na leto sad.

(„Der Süden“), Organ für die politischen, culturellen und wirtschaftlichen Interessen der Kroaten und Slovenen. Prejeli smo 4. številko tega lista. Tudi ta je pomnožena s prilogo. Vsebina se sledeča: Slovanska vzajemnost — (kakó jo razlagati v smislu govora gospoda drž. poslanca dr. Ferjančič-a pri učiteljskem zborovanju v Ljubljani); občina in politika ali brezpravne razmere v Istriji (temeljit članek odličnega rodoljuba iz Istre) — nadaljevanje zborovanja slovenskih odvetnikov, notarjev proti graški nadsodnji. Dalje obsega list razne zanimive novice iz Štajerske, Koroške, Kranjske (obširen opis zborovanja slovenskega učiteljstva), novosti iz Hrvaške, Istrije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine. Mej raznoterostni je članek „Hrvatska politika“, posnetek iz hrvaškega tednika v Dubrovniku „Crvena Hrvatska“. — Ker je ta list, kakor obče priznано, v sedanjí žalostni politični dobi

Slovenem in Hrvatom živo potreben, mora vsak pravi rodoljub smatrati za svojo dolžnost, da list po svojih močeh podpira, kar stori najprvo in najlaglje s tem, da postane naročnik. — Naročnina znaša od avgusta do konca leta samo eden goldinar. Uredništvo in upravníštvo: Dunaj I. Plankengasse 4.

Za družbo sv. Cirila in Metoda po gospodu nadučitelju Val. Burniku v Metliki nabrani darovi:

Darovali so sledeči gospodje: Rizzoli Emil 1 gld.; Jutraž Fran 50 kr.; Bano Jos. 30 kr.; Globočnik Janko 1 gld.; Vukšinič Martin 60 kr.; Gangl Leopold 1 gld.; Novak Josip 1 gld.; Jarec Alojzij 1 gld.; Burnik Val. 1 gld.; Gregorač Fr. 50 kr.; Franc Jak. 50 kr.; Požek Jan. 50 kr.; Guštin Fran st. 1 gld.; Guštin Fran ml. 2 gld.; Skušek Frid. 50 kr.; Govanec Karol 50 kr.; Weiss Leop. 30 kr.; Rajmer Ant. 50 kr.; Vukšinič Jos., gostilničar 50 kr.; Trček Anton 50 kr.; Koren Jan. 50 kr.; Kambič Fran 30 kr.; Hranilovič Janko 1 gld.; Pezdirc Marko 30 kr.; Makar Danijel 1 gld.; Fux Emanuel st. 50 kr.; Fux Emanuel ml. 50 kr.; Sturm Henrik 1 gld.; Mucha Ant. 30 kr.; Šumer Jurij 1 gld.; Kožar Ant. 1 gld.; neimenovani 1 gld. Gospe: Mikoli Marija 1 gld.; Kamenšek Gabr. 50 kr.; Weibl Amalija 1 gld.; Prosenik Alojzija 1 gld. Gospodične; Zupančič Vita 1 gld.; Žigon Amalija 50 kr.; Trampuš Marija 50 kr.

Loterijske številke.

Trst	13.	avgusta	8	11	54	47	5
Gradec	20.	„	22	15	26	50	10
Trst	27.	„	21	24	37	27	74

Razglas.

Na dan pred Malo Gospojnico ali Malo mašo in v soboto pred belo nedeljo bo vsako leto v Zagradcu blizu Žužemberka

semenj za živino kramo itd.

To sta stara semnja, ki se bosta obnovila. Ker leži Zagradec ob cesti in blizo železniške postaje Zatičina, pričakuje se mnogo živine, krame, a tudi mnogo kupcev.

Prvi semenj bo toraj letos prihodnji mesec in to 7. septembra.

Županstvo občine Zagradec,

dne 23. avgusta 1898.

(189)

Župan:

Jože Papež.

Razglas!

Od syndikata nemško-viteškega reda v Beču, kot zapuščinske oblasti, se vsi oni upniki, koji imajo do zapuščine po dné 12. avgusta 1898 v Črnomlju na Kranjskem brez oporoke zamrlem gospodu Viljemu Vesel, duhovniku n. v. r. balaje v Avstriji in vpo-kojenem župniku ondi kake terjatve staviti, pozivljejo, da taiste pri syndikatu Wien I., Singerstrasse 7, ali pa pri od tega pooblaščenem oskrbníštvu n. v. r. komendi v Metliki na Kranjskem naznanijo in podprejo ustmeno do 30. septembra 1898 ob 10. uri dopoldne, ali pa do tega časa pismeno prijavijo.

Na kasneje prijavljene terjatve do zapuščine, če po plačilu naznanjenih terjatev doide, se ne bode oziralo, kakor če so zadobili upniki zastavno pravico.

Syndikat n. v. r. na Dunaju,

dné 26. avgusta 1898.

L. S.

Moric pl. Weittenhiller s. r.,

dvorni svétnik.

(201—1)

ZAHVALA.

Globoko užaljeni vsled bridke izgube naše prerano umrle, nepozabne soproge oziroma matere, hčere, sestre, svakinje in nečakinje, blagorodne gospe

Ane Bergmann roj. Schantel,

dovoljujemo si tem potom izjaviti za tako obilo izkazano sočutje mej boleznijo in ob smrti, za poklonitev krasnih vencev, kakor tudi za nepričakovano veliko udeležbo pogreba nepozabne ranjke, najsrčnejšo zahvalo.

Prav posebno zahvaljujemo se tudi prostovoljni požarni brambi v Ljubljani, katera je poklonila lep venec ter jo blagovolila spremiti k zadnjemu počitku.

V LJUBLJANI, dne 25. avgusta 1898.

(199)

Žalujoči ostali.

ZAHVALA.

(199)

Za milo sočutje mej boleznijo in ob smrti našega iskreno ljubljenega sina oziroma brata, gospoda

Franc Muhič-a,

jurista in c. in kr. poročnika v rezervi,

izrekava vsem prijateljem in znancem kakor tudi vsem onim, ki so nepozabnega pokojnika k večnemu počitku spremili, najtoplejšo zahvalo.

Prav posebno pa se zahvaljujemo preč. gospodom „Usmiljenim bratom“ v Kandiji za ljubeznjivo skrb in postrežbo, katero so mu skozi štiri mesece ob njegovi bolezni skazovali in sl. „Dolenjskemu pevskemu društvu za ganljivo nagrobnico.“

Št. Jernej, dne 30. avgusta 1898.

Franc Muhič,
oče.

Ivana Muhič,
sestra.

Naznanilo.

Na novomeški gimnaziji se prične šolsko leto 1898/99

17. septembra

s slovesno službo božjo.

Vpisovali se bodo učenci v I. razred

v četrtek 15. septembra.

Oglasiti se morajo v spremstvu svojih starišev ali njih odgovornih zastopnikov ter s seboj prinesiti krstni list in obiskovalno spričevalo (šolsko naznanilo), v katerem mora biti izrecno povedano, čemu je bilo izdano, in v katerem morajo biti redi iz verouka, učnega jezika in računstva.

Sprejemni izpiti se bodo vršili 16. septembra.

V ostale razrede (II.—VIII.) se bodo sprejemali učenci 16. in 17. septembra.

Takse znašajo 3 gld. 10 kr.

C. kr. gimnazijsko ravnateljstvo v Novem mestu,

dné 1. septembra 1898.

(187—1)

Izjava.

Podpisani prekličemo razžaljive besede, katere smo proti Janezu Sterniša in njegovi tašči izrekli, kot ne opravičene.

Podhosta, 15. avgusta 1898.

(197) **Reza Aleš, Mica Aleš, Franc Aleš.**

Razglas.

Pri županstvu mestne občine Črnomelj oddati je s 1. oktobrom t. l.

služba občinskega tajnika

z letno plačo 400 gld.

Zahteva se znanje slovenščine in nemščine v govoru in pisavi ter izvežbanost v občinskem uradovanju. Prošnje s spričevali o dosedanjem službovanju in nravnosti vložiti so do 10. septembra t. l. pri podpisanemu županstvu.

Prosilci s kavicjo imajo prednost.

Županstvo mestne občine Črnomelj,

dne 12. avgusta 1898.

(190)

štev. 8835.

Razpis!

(186—2)

Na kranjski Kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom je izpraznjenih

devet deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1898/99, katero se prične 4. novembra 1898.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja in so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1. **Plačujoči učenci**, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in
2. **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo do

24. septembra 1898

izročiti vodstvu „Kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu“.

Prošnjam je priložiti rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Pristavlja se, da imajo učenci, ki dovršé to šolo, le dve leti vojaške prezentne službe.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 6. avgusta 1898.